

- تاریخ پوشاک جهان

رئوس مطالب:

الف- پوشش زنان و مردان در تمدن های باستانی(مصر + یونان + روم باستان + بربر های اروپای مرکزی و شمالی + بیزانس)

ب- پوشش زنان و مردان قرون وسطی اروپا(ایتالیا + فرانسه + انگلستان + فلاندرز و آلمان)

ج- پوشش زنان و مردان رنسانس اروپا **میانترم(برای پایانترم حذف می شود)**

د- پوشش زنان و مردان فرانسه در عهد والوا

ه- پوشش زنان و مردان فرانسه در عهد هنری چهارم

و- پوشش زنان و مردان در عهد لویی سیزدهم(باروک ابتدایی فرانسه)

ز- پوشش زنان و مردان در عهد لویی چهاردهم(باروک پسین فرانسه- اقتدار و شکوه)

ح- پوشش زنان و مردان در عهد لویی پانزدهم(روکوکو ابتدایی فرانسه- مادام دوپمپادور) **دوران طلایی فرانسه**

اکثرا تا اینجا رسیدیم

ط- پوشش زنان و مردان در عهد لویی شانزدهم(روکوکو پسین فرانسه- ماری آنتوانت) **اگر برسیم آزمون دوم و حذف می شود**

ی- پوشش زنان و مردان در دوران انقلاب و دیراکتوراسیون فرانسه

ک- پوشش زنان و مردان در عهد خاندان تئودور انگلستان(از هنری هفتم تا ملکه الیزابت اول)

ل- پوشش زنان و مردان در عهد خاندان اسمیت انگلستان(جیمز و چارلز اول)

م- پوشش زنان و مردان پیوریتان های انگلستان (کرامول)

ن- پوشش زنان و مردان دوران رجعت انگلستان(باروک انگلستان- چارلز و جیمز دوم)

س- پوشش زنان و مردان هیسپارنو- مورسک(آندلس اسلامی اسپانیا)

ع- پوشش زنان و مردان اسپانیا فردیناند و ایزابل(اسپانیا پس از نسل کشی مسلمانان و اخراج یهودی ها)

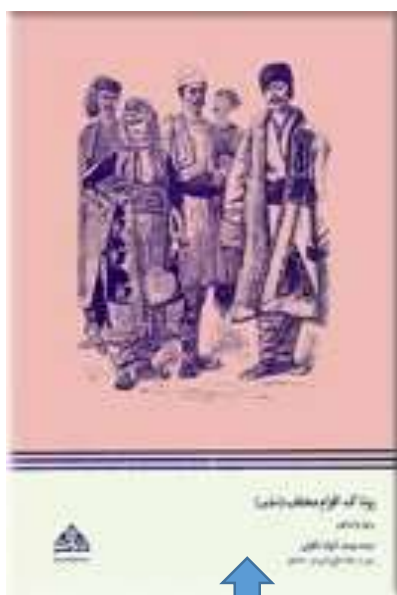
ف- پوشش زنان و مردان دیگو و لاسکونز(باروک اسپانیا)

امتحان پایانترم و میانترم با توجه به تجربه سال قبل اگر در سامانه باشد صرفا به صورت تستی برگزار خواهد شد. اگر ضد کرونا شدیم و آمدم دانشگاه امتحان تشریحی

امتحان تستی بسیار خطرناک است. افتادن را خیلی کم می کند اما برخی کسانی که درسشان خوب است را نابود می کند

من از جزوه ای که درس می‌دهم امتحان می‌گیریم و شما به هیچ عنوان نیاز به تهیه کتاب ندارید. قصد مطالعه بیشتر و آزاد داشتید، می‌توانید کتاب‌ها را تهیه کنید.

منابع درسی:

۵٪ مطالب

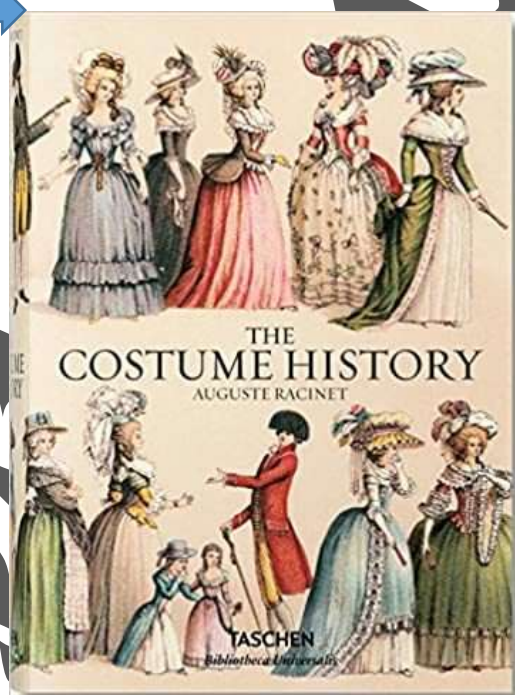

۵٪ مطالب

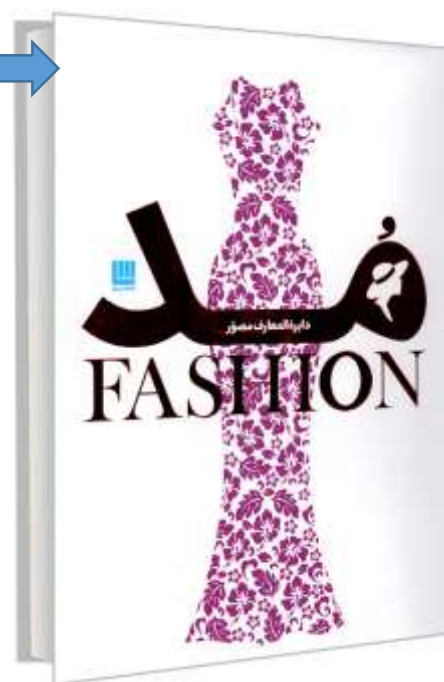

۷۵٪ مطالب

۵٪ مطالب

۱۰٪ مطالب

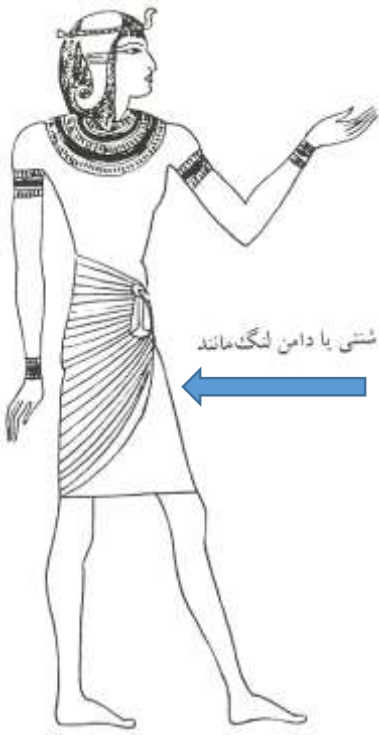

- پوشاک مصر باستان از ۳۰۰۰ سال تا ۵۲۵ قبل از میلاد

پوشاک مصر باستان تعداد زیادی نیست + به دلیل آب و هوای گرم مواد اولیه آنها کتان و پنبه می‌باشد + به مدت ۳۰۰۰ سال تقریباً همه لباس‌های مصر باستان از کتان و پنبه بوده است + مرغوبترین پنبه دنیا اصل تخمش از سواحل رود نیل در مصر باستان به دست آمده است + در حال حاضر این تخم به صورت اصلاح نژاد شده در اختیار آمریکا می‌باشد + اساساً زندگی مردم مصر باستان با کشاورزی و رود نیل و کشت پنبه وابسته بوده است + اگر از تاریخ نساجی هم به یاد داشته باشد مهمترین پارچه‌های تاری و پودی پنبه ای از مصر بعداً به دست می‌آید.

لباس های مصر باستان بسیار ساده و کمترین برش های ممکن را داشته است

رنگ های بکار رفته در لباس های مصری سفید و عمدتاً روشن است و رنگ تیره کمتر مشاهده می شود.

پوشش مردان مصر باستان

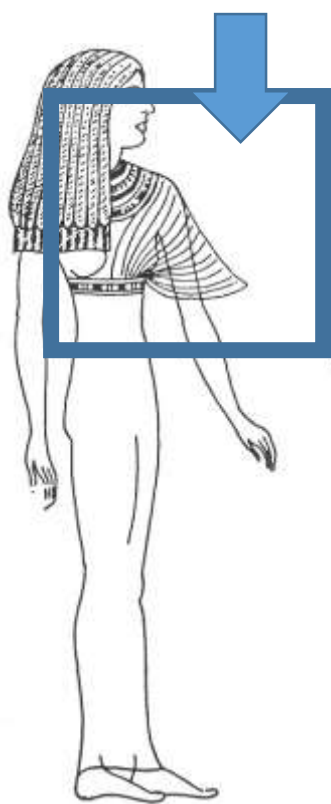
دارای دو جز اصلی می باشد

الف- شنتی یا shenti دامن لنگ مانند که به دور کمر بسته می شد + کمر بند هایی از چرم یا کنف آن را در کمر محکم می کرد.

ب- تونیک بلند تا بالای زانو چسبان و نازک در بالاتنه

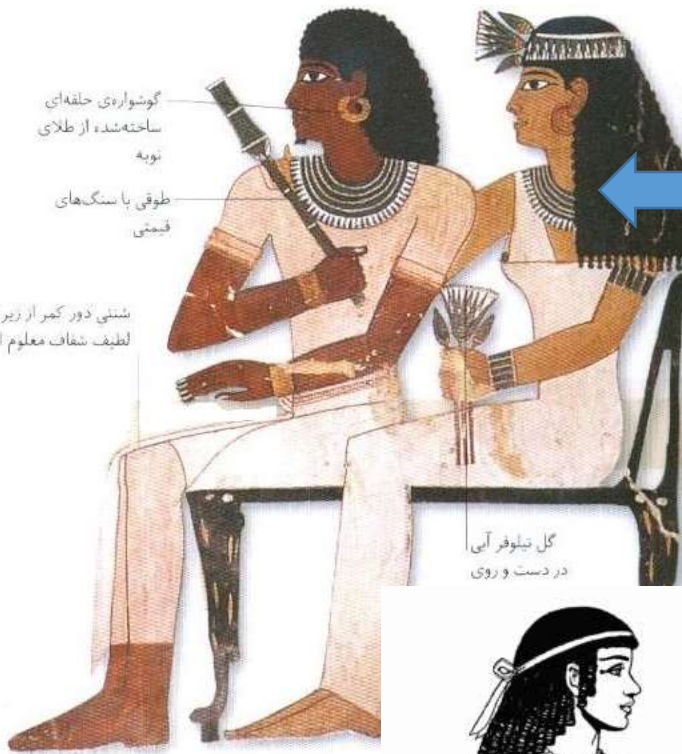
گاهی روی لباس پوست شیر انداخته می شد که به آن لباس شیر می گفتند + در این حالت شنتی را با کمربندی خاص که نشان شیر داشت به دور کمر می بستند (فاقد اور یوس بود).

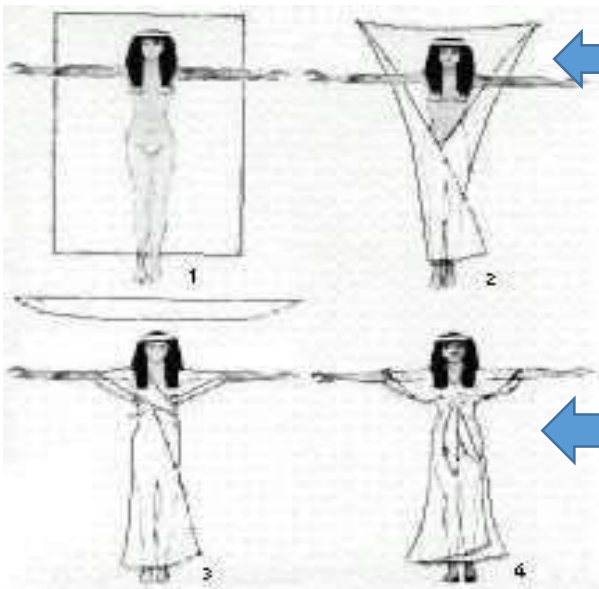
گوشواره‌ی حلقه‌ای
ساخته‌شده از طلای
نوبه
طوقی با سنگ‌های
قیمتی

شنتی دور کمر از زیر کتان
لطیف شفاف معلوم است.

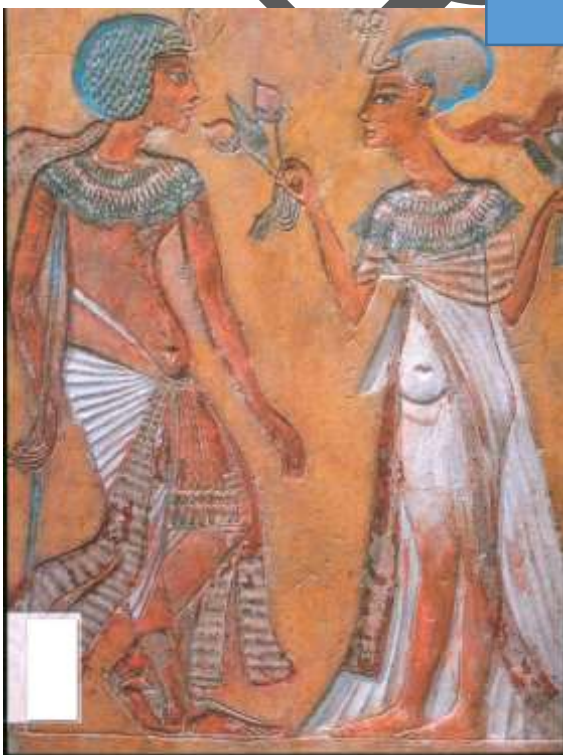
لباس یک زن و مرد مصر
باستان (شنتی و کلاسیریس)

ب- مس (نوعی پیراهن کیسه‌ای)
از دوران مصر میانه آغاز شد +
لباس زنان بود اما بعد ها توسط
مردان و صاحب منصبان هم
استفاده شد.

چهار مرحله
پوشش مس
برای زن مصر
باستان (از
عهد مصر
میانه)

مس

دوران های تمدنی مصر به چهار دوره تقسیم می شود

- الف- دوران فراعنه قدیم (پادشاهی کهن) از ۳۲۰۰ ق.م تا ۲۱۳۰ ق.م تا سلسله ۱۱
- ب- دوران فراعنه میانه (پادشاهی میانه) از ۲۰۴۰ ق.م تا ۱۵۶۷ ق.م تا سلسله ۱۷
- ج- دوران فراعنه جدید (پادشاهی جدید) از ۱۵۶۷ ق.م تا ۱۰۸۵ ق.م تا سلسله ۲۱
- د- دوران فراعنه متخر (پادشاهی متاخر) از ۱۰۸۵ ق.م تا ۳۳۲ ق.م تا سلسله ۳۰

دوران فراغنه توسط پارسیان (ایرانی) ها سقوط کرده و منقرض می شود.

ملکه نفر تاری در لباس مس با طوق بندی عریض که قسمت برهنه سینه را پوشانده است.

سربوش کرکس شکل
روی کلاه گیس

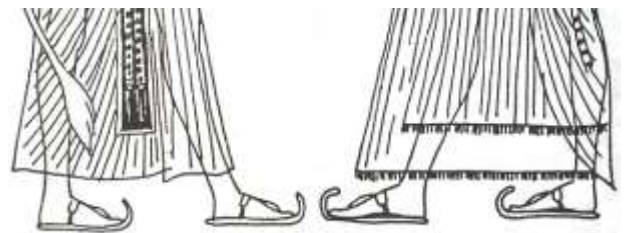
پاپوش در مصر باستان

پاپوش در مصر باستان در ابتدا صرفاً توسط کاهنان معابد استفاده می شد اما بعداً در بین عموم رواج یافت.

پاپوش ها از چهار جنس چرم + پاپیروس + برگ درخت نخل + چوب پنبه بصورت صندل بین انگشتی تهیه و با چند بند به دور مچ پا بسته می شد.

صندل از الیاف درخت خرما

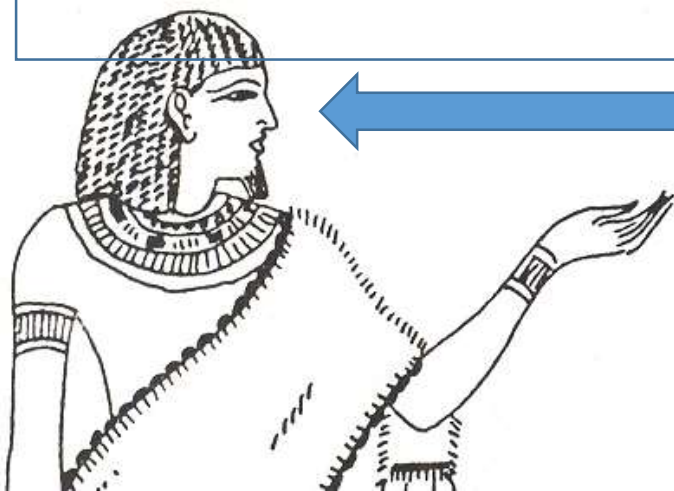
پوشش سر در مصر باستان

زن و مرد مصری به استثنا مواقع سوگواری موی سر خود را می تراشیدند + تراشیدن موی سر به سه دلیل مذهبی + تمیزی + کرما و آفتاب انجام می شده است + بر سر تراشیده شده کلاه گیس گذاشته می شده است.

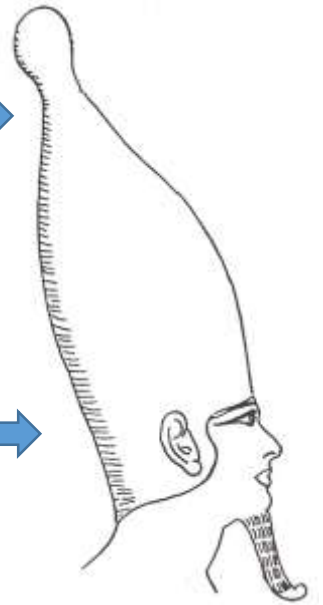
ثروتمندان : کلاه گیس هایی از پشم یا الیاف حاصل از برگ درخت خرما

کم درآمد ها : صرفاً کلاه کوچک و بدون لبه نمدی

کلاه گیس یک پارچه مشبک بود که از درون آنموی انسان یا پشم حیوان گذرانده شده بود و مانند کلاه بر سر گذاشته می شد + کلاه گیس محافظ در برابر تابش اشعه خورشید بود.

از باشلق های ریجیت و محکم و بلند نیز در مصر باستان استفاده می شد.

در تزئین کلاه گیس های مصر باستان از نماد های نیلوفر آبی که نمادی از وفور نعمت + افعی که نمادی از قدرت سلطنتی و پر مقدس که نمادی از حکومت بود استفاده می شد.

برخی از کاهنان هم از ریش های بلند و مصنوعی که با بند طلا تزئین می شد استفاده می کردند.

پیراهن ها و البسه (به ویژه زنان) با ایف فلزی برودری دوزی می شدند

برای دفع گرما از چتر و بادبزن هایی از پر یا پاپیروس برای صاحب منصبان استفاده می شد.

پوشاک یونان باستان از ۱۵۰۰ تا ۱۰۰ سال قبل از میلاد

همزمان با تمدن مصر و در حدود ۱۵۰۰ سال قبل از میلاد زنان مینوس از لباس مینوسی استفاده می کردند + از این پیراهن اطلاعات زیادی در دست نیست + با رنگ های درخشان بوده + به صورت چسبان استفاده می شده است + دامن بلندی داشته و دارای چین های افقی بوده که تا مچ پا می رسیده است + گاهی اوقات روی پیراهن چسبان کت کوتاه روباز پوشیده می شد + پیراهن به نحوی بوده است که بالاتنه . سینه ها را عریان نشان می داده است + در مجسمه سازی یونان باستان (از اواخر دوره آرکائیک) برهنه بودن زنان آغاز می گردد.

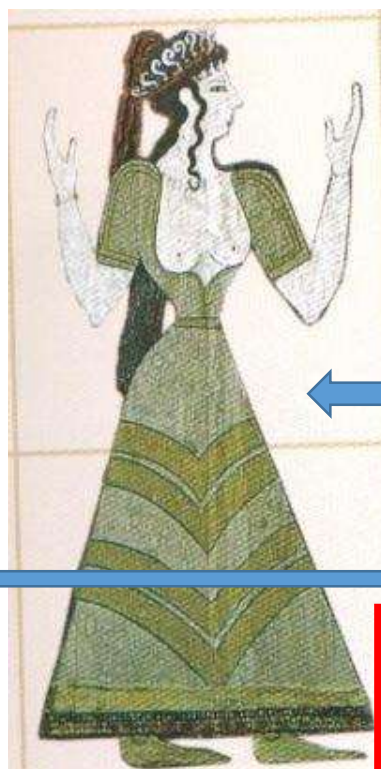

ایزدبانو مینوسی - جزیره کرت

ایزدبانو مینوسی به دست آمده از کاخ کنسوس در جزیره کرت

- موزه هراکلیون یونان

مشخصه های بارز: کمر باریک + آستین تنگ + موهای روغن زده و با آرایش خاص

لباس های دوران دوریک و ایونیک

۷۰۰ تا ۱۰۰ قبل از میلاد

لباس مینوس

(۷۰۰ تا ۱۵۰۰ قبل از میلاد)

لباس زن یونان در عهد دوریک و ایونیک - ۷۰۰ تا ۱۰۰ سال قبل از میلاد

اجزا این لباس شامل؛

ه- بندلت

د- هیماتیون

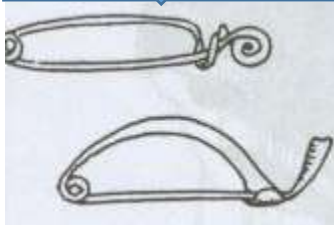
ج- پیلوس (پیلوم)

ب- فیبولا

الف- کیتان (خیتن)

الف و ب - کیتان و فیبولا

پیراهن بلندی که تا میچ پا می رسد + یک مستطیل دولا شده + از دو طرف طولی دوخت خورده + در روی شانه یا شانه ها با فیبولا بسته می شود. فیبولا شبیه سنجاق قفلی و در دوران دوریک (دوریس) ابداع شد.

مردان هم کیتان می پوشند + کیتان مردان تا بالای زانو و کوتاه تر از کیتان زنان است.

کیتان را با کمر بند یا بدون کمر بند می پوشند + در یونان باستان نشانه سوگواری پوشیدن کیتان بدون کمر بند و استفاده از رنگ قهوه ای تیره بوده است.

کیتان دوریک عمدتاً پشمی و در بالاتنه آزاد تر بود + کیتان ایونیک از کتان و بعضاً ابریشم و روی شانه یا بازو با دکمه یا فیبولا بسته می شد.

کیتان ایونیک آستین های گشاد و راحتتری داشته است

ج- هیماتیون

شال بزرگی به ابعاد حدوداً ۱۳۷ × ۱۳۵ سانتیمتر که بدون دوخت دور بدن پیچیده می شد + از هیماتیون نیز مردان و زنان استفاده می کردند + مردان جوان و فیلسوفان از هیماتیون بدون کیتان استفاده می کردند + در صورت استفاده از هیماتیون بدون کیتان، بر روی آن هیماتیون کمر بند بسته می شد.

به ندرت زنان از هیماتیون بدون کیتان استفاده می کردند.

هیماتیون را زنان بر سر کشیده و به آن لباس عفت می

کیتان و هیماتیون ایونیک گفتند.

استفاده از هیماتیون بدون کیتان

پادشاه یونانی که هیماتیونی بلند را بر خود پیچیده است

د- پیلوس (پیلوم)

در برخی از مواقع زنان بر روی کیتان پوششی دیگر به نام پیلوس را نیز استفاده می کردند + پیلوس دقیقا مشابه کیتان بوده و بر روی یک شانه با فیبولا بسته می شد + تفاوت کیتان و پیلوس در دوخت دو طرف طولی مستطیل شکل آن است + در پیلوس دو طرف مستطیلی شکل

پارچه دوخت نمی خورد. + زنان کاهن عمدتا از پیلوس استفاده می کردند.

ه- بندلت

جز دیگری که در لباس زنان یونانی همواره استفاده می شده است، نوار یا روبانی بود که در زیر و بعضا روی سینه بسته و به عنوان سینه بند استفاده می شد + بندلت عمدتا در زیر کیتان استفاده می شد و به ندرت در روی کیتان استفاده می شد + بندلت با دوخت های سنتی تزئین می شد.

لباس مردان یونانی

- (۱) : برعکس ملل شرقی که لباس زنان از لباس مردان متاثر می شد، در یونان این لباس مردان بود که از لباس زنان متاثر می شد.
- (۲) : برخلاف ایران باستان که پوشیدگی اصلی پسندیده بود در یونان باستان زیبایی شناسی بر محوریت آناتومی بدن برهنه مرد شکل می گرفت.
- (۳) : لباس زنان و مردان یونان دقیقا مشابه هم و صرفا جزئی چون کلامیس به لباس مردان افزوده می شود.

تفاوت کیتان مردان و زنان

الف- کیتان مردان از کیتان زنان کوتاه تر است + در مراسم رسمی مردان هم کیتان بلند میپوشیدند
ب- مردان فعال تر یا بعضا عضو سنا کیتان را همچون پیلوس زنان تنها بر روی شانه چپ می بستند و دست راست خود را آزاد می گذاشتند.

ج- مردان بر روی کیتان دو کمر بند می بستند (یکی پایین تر از خط کمر معمول) و کیتان را از روی کمر بند بالاتر باز کرده و بر روی کمر بند پایین تر می انداختند.

کلامیس (خلامیس)

عمدتا توسط مردان جوان تر استفاده می شد. کلامیس عمدتا پشمی و ۹۰ × ۱۸۰ سانتیمتر بود.

کلامیس از پارچه مرغوبتر و روی کیتان پوشیده می شد

کلامیس روی شانه یا جلو سینه با فیبولا بسته می شد

نوعی شنل تابستانی

ابتدا در سوار کاری استفاده می شد.

برای ایستادگی در برابر وزش باد، وزنه هایی کوچک به گوشه های کلامیس می آویختند.

کلامیس و کیتان با دو کمر بند

چروک دار بودن لباس در یونان باستان

مد روز لباس چروک دار بود + لباس را در آهار رقیق خیس کرده و سپس دور یک چوب ضخیم بصورت مارپیچ می چلانند و باقی می گذاشتند تا خشک شود + چروک در لباس برای همیشه باقی می ماند.

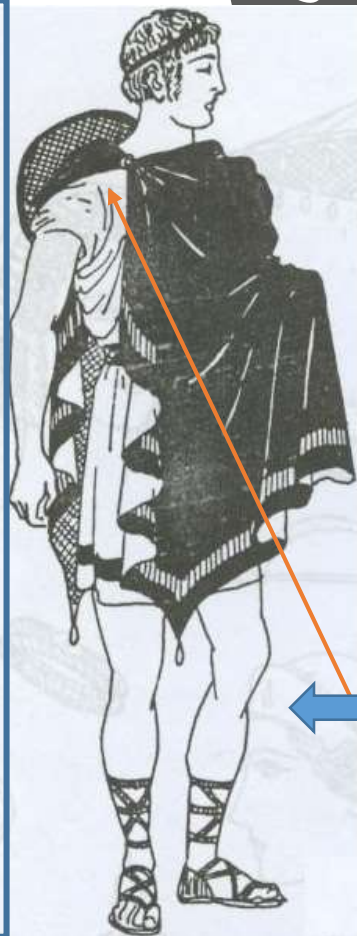
استفاده از عطر و روغن خوشبو کننده

افراط در روغن و عطر خوشبو کننده + عمدتا از شرق وارد می شد + حمام این قدر مهم نبود که روغن خوشبو کننده مهم بود.

موی سر

تا زمان اسکندر ریش وجود داشت + تا مدت ها موی بلند مرسوم نبود + سر بند برای کنترل مو مرسوم بود + استفاده از کلاه گیس مرسوم بود + موی سفید زشت محسوب می شد +

پس رنگ کردن مو مرسوم بود

کلامیس بسته شده روی شانه

پوشش سر

الف- کلاه های بزرگ با لبه عریض ← زنان بر روی پوششی پارچه ای که بر سر می افکندند استفاده می شد.

ب- فریجیا ← همان باشلق ایرانی + به دلیل این که از دریانوردان فنیقی گرفته بودند به آن فریجیا می گفتند

ج- پتاسوس ← از جنس نمد و لبه دار + مانند کلا گاوچران های آمریکایی پشت سر رها می شد + عمدتا در سفر و برای در امان ماندن از تابش خورشید استفاده می شد.

پا پوش ها

ج- باسکین

ب- کاتارن

الف سندل کف چرمین

سندل کف چرمین ← با تسمه های چرمی به ساق پا بسته می شد.

کاتارن ← مشابه سندل کف چرمی + صرفا کف آن چوب پنبه ای بود.

باسکین ← تا میان ساق پا + در جلو با بند بسته می شد + دارای

آستر و با پوست حیوانات تزئین می شد.

(۱) - در ابتدا فقط بزرگان کفش می پوشیدند اما در دوران های بعدی یونان باستان کفش پوشیدن بین همه افراد باب شد.

(۲) - رسم بر این بود که جهت ورود به خانه کفش را از پا در می آوردند.

(۳) - سندل طلادوزی شده در اواخر یونان باستان از مهمترین اجزا لباس مردان یونان بود.

(۴) - یونانیان اولین کسانی در تاریخ باستان بودند که کفش های پای راست و چپ را از هم جدا و مشخص نمودند.

(۵) - از وسایل تزئینی زنان یونان باستان آئینه دستی نقره ای بود که همواره با ایشان همراه بود.

پوشاک روم باستان - سده اول قبل از میلاد تا پنجم میلادی

همانند یونان باستان بین زنان و مردان مشترک بود + مهمترین اجزا لباس زنان و مردان یونان باستان شامل پنج قسمت زیر است؛

الف- توگا (مردان) یا پالا (زنان) ب- کیتان (مردان) ج- استولا (زنان) د- کلاووس ه- پاپوش

توگا در سه قرن اول رم باستان (تا ۲۰۰ سال پس از میلاد) پوشش اصلی رومی ها محسوب می شد.

توگا تقریبا شبیه هیماتیون یونانی است. ← هیماتیون بصورت مستطیلی شکل بود اما توگا بعضا برش نیم دایره نیز داشت.

توگا مستطیل شکل ← عرض ۲۲۵ و طول ۵۴۰ سانتی متر و بصورت دولا استفاده می شد.

توگا را دور بدن می پیچند و با فیبولا روی شانه و بازوی راست محکم می کنند (طوری که دست آزاد باشد) ← شبیه پلوس یونان

توگا از جنس پشم و در اواخر رم باستان از ابریشم تهیه می شد.

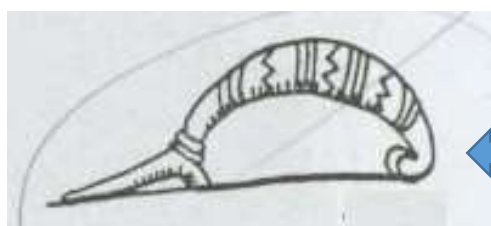
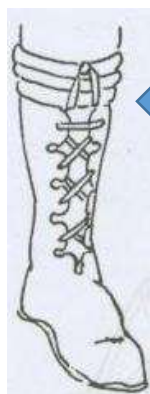
افراد صاحب منصب سعی می کردند از فیبولا برای بستن توگا استفاده نکنند.

توگا نیز همانند البسه یونان باستان با چین های منظم تهیه می شد + به توگا وزنه هایی کوچک متصل می کردند تا آویختگی آن حفظ شود.

توگا بنفش ← توگا قضاات + کاهنان + خاندان درباری

توگا سفید ← مردم دارای زندگی مرفه

فیبولا

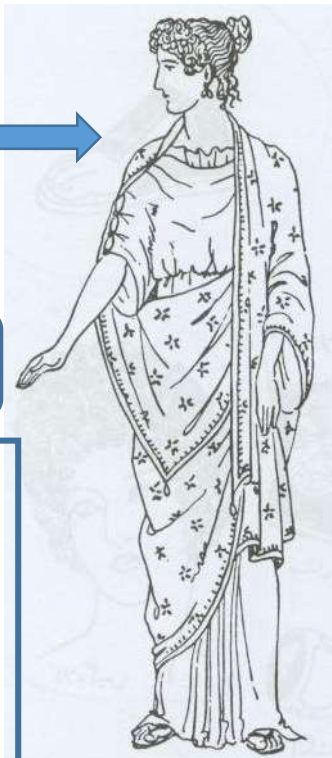
توگا با برش نیم دایره و بسته شده با فیبولا روی شانه

توگا با برش مستطیلی که بدون استفاده از فیبولا به دور بدن پیچیده شده است

پالا در زنان مشابه توگا می باشد + تفاوت آن در جنس + نقش نحوه استفاده آن (پیچش دور بدن می باشد)

توگا های سلطنتی برودری دوزی می شد.

توگا برودری دوزی شده بنفش + با کیتان زری دوزی شده

لباس تشریفاتی قضات و

سرداران

لباس سنتی امپراتوران رم

کیتان (مردان)

زیر توگا + شبیه کیتان + تا زانو + در ابتدا برخی از زنان هم استفاده می کردند.

زنانه کتانی و مردانه پشمی

استولا (زنان)

روپوش یا ردای راسته + بلند + تا مچ پا + بعضا با یک کمر بند در میان تنه + روی کمر بند لباس جمع می شد + از کتان لطیف یا پشم نازک یا بعضا ابریشم + به ندرت مردان استفاده می کردند.

در عزاداری با کمر بندی پهن استفاده می شد.

کلاوس

نشانی از موقعیت اجتماعی فرد + سناتور ها استفاده می کردند + اکثرا دارای زمینه بنفش رنگ + در جلوی کیتان یا توگا دوخته می شد + زنان و سرداران نظامی بصورت نوار های باریک تر استفاده می کردند

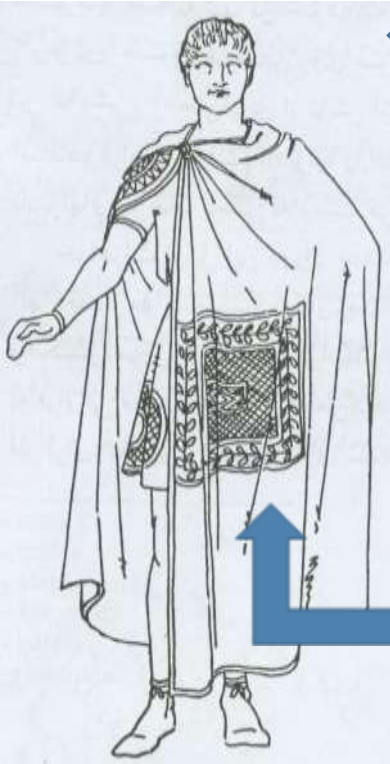
پاپوش

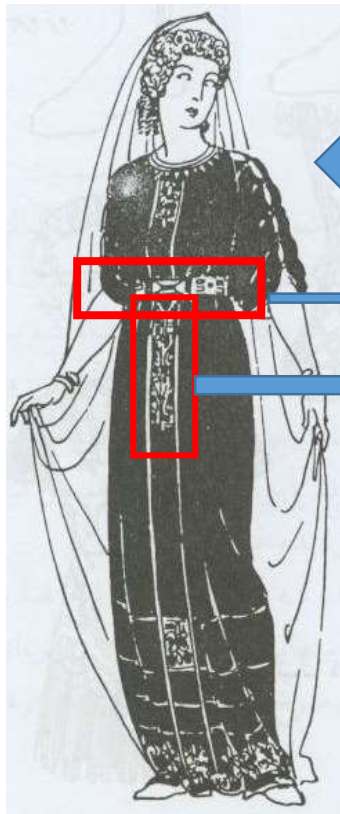
رمی ها بر خلاف یونانی ها در داخل خانه و بیرون از خانه پاپوش داشتند + صرفا در هنگام غذا خوردن پاپوش را از پا خارج میساختند.

ب- نیم چکمه نرم (بوت نرم)

الف- ساندل

پاپوش رمی ها دو نوع است

در رم مسیحی زنان پالا را بعضا بر سر خود می کشیدند.

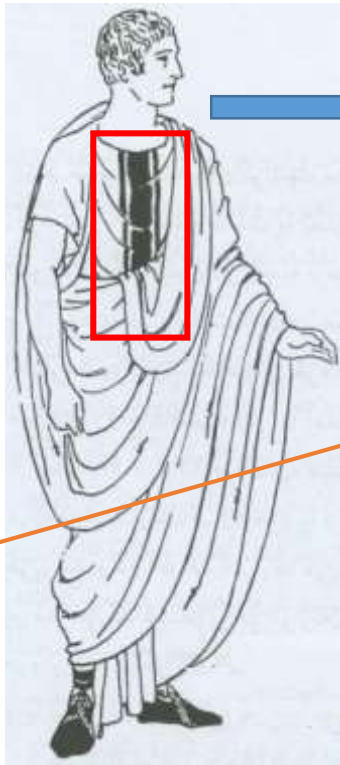
گاهی اوقات نیز از پالا استفاده نکرده و صرفا توری نازک بر سر می انداختند.

کمر بند پهن بر روی استولا برای عزاداری

کلاووس زنان درباری به صورت نواری باریک بر روی استولا

کلاووس در لباس سرداران و

امیران نظامی

دو نوع پوش مورد استفاده در رم باستان

پوش های مرغوب از چرم تهیه می شد + گاهی اوقات مردان کوتاه قامت برای بلند جلوه دادن خود، چوبی در پاشنه کفش قرار می دادند.

برخی نکات در لباس های رمی

(۱) - هلیوگابالوس نخستین امپراتور رمی بود که لباس ابریشمی استفاده کرد.

از ۲۱۸ میلادی امپراتور رم شد + نام اصلی اش واریوس آویتوس باسیانوس + بعد به نام ایزد آفتابیا الاگابالوس ملقب شد + الاگابالوس کمی دیوانه بود (پنجه ها و دندان های شیر و پلنگ را می کشید و سپس میهمانانش را می فرستاد در اتاق آنها و از آزار آنها لذت می برد) + در تمام طول حکومتش به ترویج آیین پرستش ایزد آفتاب پرداخت.

(۲) - زنان رمی در برودری دوزی مهارت داشتند و هرکس ماهر تر بود منزلت و مقامی بالاتر می یافت.

(۳) - برودری دوزی بعضا با نخ های زری و طلایی نیز انجام می شد.

(۴) - مردان در زیبا نشان دادن مو هایشان وسواس داشتند و از این رو شغل آرایشگری در رم رواج فراوانی داشت.

(۵) - ریش گذاشتن مد نبود و ریش ها تراشیده می شد.

(۶) - از سال های ۱۰۰ تا ۳۰۰ پس از میلاد مردان صاحب منصب و سناتور ها در جشن ها به مو های خود گرد طلا می پاشیدند.

(۷) - زنان به جای فر زدن از کلاه گیس های با موی فر خورده استفاده می کردند.

کلاه گیس با موی فر خورده برای زنان در رم باستان

(۸) - استفاده از عطر مایع و روغن خوشبو بسیار رواج داشت + از مواد خوشبو کننده جامد در وسایل خود نیز استفاده می کردند.

(۹) - زنان روی صورت خود خال می گذاشتند

(۱۰) - از چتر برای جلوگیری تابش خورشید و بادبزن برای کاستن گرما استفاده می شد + زنان با خود حمل می کردند. در پاره ای از موارد افرادی خاص هم برای حمل چتر وجود داشتند.

(۱۱) - آئینه کوچک مانند زنان یونان باستان که دارای تزئینات بود نیز هنوز رواج داشت.

تاثیر لباس های اترسکی بر لباس روم

الف- اترسکی ها زندگی راحتی داشتند و به سر و وضع خود می رسیدند + با این حال آرایش های آنان متأثر از یونان و مصر بود(موی سر را کاملاً مینوسی درست می کردند) + تعدادی از لباس های آنان بعداً لباس های رومی شد.

موی سر کاملاً مینوسی آرایش شده است.

مهمترین اجزا لباسی:

الف- تبنا (رنگارنگ + گشاد + شنل) ← تبدیل به توگا رومی شد.

ب- لاکرنا(شنل پشمی کوتاه) ← برگرفته از پیلوم بود.

ج- توتولوس (سرپوش مخروطی شکل)

د- چکمه یا کفش نوک تیز (مخصوص افرادی که به مقابر تارکونی وارد می شدند)

تبنا معروفترین جز
لباسی اترسکی ها بود

اکثر آنچه از لباس
های اترسکی به
دست آمده از
نقاشی مقبره
تارکونی است

چینتامانی؟؟؟؟؟؟

